

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg
Titel	<p>Samrådsspørgsmål AK: Hvilke initiativer vil ministrene tage på baggrund af, at manglen på sygeplejersker i det danske sundhedsvæsen sætter ny kedelig rekord, og hvor der nu er knap 2.500 ubesatte sygeplejerskestillinger på bl.a. sygehuse og i hjemmeplejen, og hvor tallet om 6 år vil være op til 7.000 ubesatte job?</p> <p>Spørgsmålet er stillet til sundhedsministeren og undervisningsministeren.</p> <p>Spørger: Bjarne Laustsen (S)</p>
Målgruppe	Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	Ikke fastsat
Tid og sted	Kl. 14.00 den 5. maj 2009, Folketinget vær. Pro-d.

Disposition

1. **Spørgsmål AK**
2. **Rekrutteringskampagne – Hvid Zone**
3. **Attraktiv sygeplejerskeuddannelse**
4. **Reducere frafaldet på sygeplejerskeuddannelsen**
5. **Øget kobling mellem teori og praksis**

Det er aftalt med Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, at sundhedsministeren først svarer på spørgsmålet, hvorefter undervisningsministeren svarer.

1. Spørgsmål AK

Hvilke initiativer vil ministrene tage på baggrund af, at manglen på sygeplejersker i det danske sundhedsvæsen sætter ny kedelig rekord, og hvor der nu er knap 2.500 ubesatte sygeplejerskestillinger på bl.a. sygehuse og i hjemmeplejen, og hvor tallet om 6 år vil være op til 7.000 ubesatte job?

Der henvises til artikel i Berlingske Tidende 11/4-09: ”Alt for få vil passe de syge”.

SVAR

- Jeg vil i besvarelsen af dette spørgsmål koncentrere mig om initiativer til at rekruttere flere studerende til sygeplejerskeuddannelsen, betydningen af den nye sygeplejerskeuddannelse samt initiativer til at reducere frafaldet og øge koblingen mellem teori og praksis på sygeplejerskeuddannelsen.

2. Rekrutteringskampagne – Hvid Zone

- Sidste tirsdag havde jeg den fornøjelse at affyre startskuddet til en stor rekrutteringskampagne – Hvid Zone – der skal rekruttere til sygeplejerskeuddannelsen, radiografuddannelsen og bioanalytikeruddannelsen.
- Kampagnen er et samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Danske Regioner, KL, Dansk Sygeplejeråd, Danske Bioanalytikere, Foreningen af Radiografer i Danmark og Professionshøjskolerne Rektorkollegium. Herudover har undervisere og studerende været inddraget i stort omfang. Det er unikt, at parterne på den måde er gået sammen om i fællesskab at imødegå udfordringerne med at rekruttere til de tre sundhedsuddannelser.

- I 2008 var der cirka 1.200 ubesatte studiepladser på de tre uddannelser, og heraf var der mere end 1.000 ubesatte pladser på sygeplejerskeuddannelsen. Det er et stort problem, og det er i anerkendelsen heraf, at kampagnen er sat i værk.
- Kampagnen varer frem til 2011, og her er det målet, at der ikke er ledige studiepladser på nogen af de tre sundhedsuddannelser. Det er meget ambitiøst, da det svarer til en stigning i ansøgstallet som 1. prioritet på 44 % for sygeplejerskeuddannelsen.
- De seneste optagelsestal for kvote 2-ansøgningerne her i foråret viser allerede en fremgang i ansøgstallet. På sundhedsuddannelserne generelt er der en stigning på 9,4 % i forhold til sidste år, og på sygeplejerskeuddannelsen specifikt er stigningen på 8,2 %.
- Hvordan når vi målet om ingen ledige studiepladser? Det handler i høj grad om at skabe kendskab til og opmærksomhed om uddannelserne og bidrage til, at uddannelserne og professionerne har et godt image. I Hvid Zone-kampagnen fokuseres der ikke på alt det bløde, omsorgsfulde og feminine i uddannelserne, som blot bekræfter fordomme og referencer til søde, flinke, lyshårede piger i hvide kitler. I stedet fokuseres der på det intensive, koldblodige, modige og handlekraftige. Uddannelsen til og jobbet som bl.a. sygeplejerske kræver det, og dem, som gennemfører det, har det. Med fokus på det intensive er det samtidig målet at fange opmærksomheden hos nye målgrupper, herunder især mænd. I dag udgør andelen af mandlige sygeplejersker cirka 4 %, så her er noget at hente.
- Som del af kampagnen er der lavet en hjemmeside – hvidzone.dk, som er et besøg værd. Derudover laves der tv-reklamer, webannoncer, lokale events og meget mere.
- Alle professionshøjskolerne og alle 30 udbudssteder deltager aktivt i kampagnen og laver en lokal indsats. Derudover er der også et særligt fokus på rekruttering hos adskillige af arbejdspladserne i sundhedssektoren, og de tre fagforeninger er gået meget aktivt ind i kampagnearbejdet.
- Jeg venter mig meget af denne kampagne, og jeg kan kun opfordre alle til at bakke op om den.

3. Attraktiv sygeplejerskeuddannelse

- Det handler dog ikke kun om flotte kampagner, men også om at sørge for at have en attraktiv sygeplejerskeuddannelse.

- I 2008 blev de første studerende optaget på den nye sygeplejerskeuddannelse. Målet med revisionen af uddannelsen var at sikre en bedre kobling mellem teoretisk og klinisk undervisning. Derudover er et klinisk undervisningsforløb placeret inden for studiets første år for så tidligt som muligt at forberede de studerende på arbejdet i sundhedsvæsnet. Samtidig med den nye bekendtgørelse blev der indført en fælles national studieordning, som de enkelte sygeplejerskeuddannelser tilrettelægges ud fra, og dermed blev uddannelserne mere ensrettede på tværs af landet.
- Den nye sygeplejerskeuddannelse har nu snart fungeret i halvandet år, og de første færdiguddannede sygeplejersker på denne ordning er færdige i 2011. Det er derfor endnu for tidligt at evaluere på resultaterne, men jeg har store forventninger til, hvad uddannelsens ændringer på længere sigt betyder for rekruttering til og gennemførselsprocenten på uddannelsen – og ikke mindst for kvaliteten af de færdiguddannede sygeplejersker.

4. Reducere frafaldet på sygeplejerskeuddannelsen

- Et emne, vi har drøftet flere gange i Uddannelsesudvalget, er, hvordan frafaldet på sygeplejerskeuddannelsen reduceres, da det også er en måde at sikre, at der uddannes flere sygeplejersker hvert år.
- I trepartsaftalen fra 2007 blev der afsat 15 mio. kroner specifikt til at reducere frafaldet på sygeplejerskeuddannelsen. Midlerne udmøntes med 5 mio. hvert år i 2009-2011. De første 5 mio. bliver meget snart sendt af sted til sygeplejerskeuddannelserne.
- Midlerne skal bl.a. medgå til at styrke sammenhængen mellem den teoretiske og kliniske undervisning gennem initiativer, som involverer både kliniske undervisere, sygeplejeskolernes undervisere og de studerende.

5. Øget kobling mellem teori og praksis

- I AKF's (Anvendt KommunalForskning) undersøgelse af frafald på sygeplejerskeuddannelsen fra 2006 var en af konklusionerne, at frafaldet til dels skyldes for lidt kobling mellem teori og praksis. Det er noget, der er arbejdet meget med i den senere tid.
- Som del af globaliseringsaftalen blev der afsat i alt 35 mio. kroner til efteruddannelse af undervisere på øvrige mellemlange videregående uddannelser i perioden 2007-2009. (Underviserne på lærer- og pædagoguddannelsen har fået særskilt afsatte midler.) Fokus for de 35 mio. har netop været at øge koblingen

mellem teori og praksis. Nogle af de midler er gået til initiativer på sygeplejerskeuddannelsen.

- Professionshøjskolerne har her i foråret afrapporteret på de forbrugte midler i 2008, hvor der i alt var udmøntet 15 mio. kr. (Midlerne for 2007 og 2008 blev udmøntet samlet i 2008).
- Den generelle tilbagemelding fra sygeplejerskeuddannelserne har været meget positiv. Der er mange gode eksempler på, at underviserne har øget deres viden om praksis og har styrket kontakten mellem undervisere på skolen og de kliniske undervisere med henblik på at forbedre den teoretiske og den kliniske undervisning.
- Jeg vil gerne fremhæve et godt eksempel fra Sygeplejerskeuddannelsen i Herlev, hvor alle de naturvidenskabelige undervisere, der underviser i anatomi og fysiologi, er biologer – og altså ikke sygeplejersker. De har gennemført en række studiebesøg på sengeafdelinger på hospitalerne. Det har givet en større forståelse af anatomis og fysiologis betydning for sygeplejerskens daglige arbejde, samt hvordan sygeplejerskens hverdag kan integreres i undervisningen.
- Samlet set vurderer institutionerne, at globaliseringsmidlerne har medført fremskridt for koblingen mellem teori og praksis. For de studerende betyder det et mere kvalificeret tilbud, idet undervisning og praktik i højere grad er udviklet, aftalt og samstemt begge steder.
- Her i 2009 udmøntes de resterende 20 mio. kr.

Jeg ser frem til, at de initiativer, som vi har iværksat inden for de seneste år, dels vil betyde en væsentlig bedre sygeplejerskeuddannelse og dels vil resultere i en væsentlig stigning i søgningen og dermed optaget til sygeplejerskeuddannelsen.